

Gut Sábész

גוט שבת 23. évfolyam 27. szám • Ára: 330 HUF • ב"ה

KIADJA: CHABAD-LUBAVICS ZSIDÓ NEVELÉSI ÉS OKTATÁSI EGYESÜLET

Gyertyagyújtás Budapesten: 17:37 • ר' ניסן חשפ"א • 2021. 3. 19. • פרשת ויקרא • Szombat kimenetele: 18:43

A moldáviai rabbi és a macesz csodája

A moldáviai Chábád küldött megmentette egy izraeli férfi életét és biztosította a helyiek maceszellátmányát is.

Mendy Axelrod, a Kisinyovban működő lubavicsi rabbi – aki négy évvel ezelőtt érkezett Izraelből Moldáviába, hogy ott szolgáljon a Chábád-központban – szinte kivitelezhetetlennek lát-szó feladaton dolgozott: a légi- és szárazföldi forgalom előtt egyaránt lezárt országba próbált maceszt szállíttatni. Eközben kapta a telefonhívást egy, a halál szélén egyensúlyozó, koronavírusos férfitól kapcsolatban. Axelrod rabbi nem habozott, azonnal mindent félbeszakított, hogy a negyvenes éveiben járó izraeli férfi segítségére siessen.

A MedAssis nevű biztosító-társaság néhány nappal később különrepülőt küldött Moldáviába, hogy a súlyos állapotban levő férfit hazaszállítsa. Moldávia felé menet szokatlan szállítmánya volt: rengeteg maceszt vitt magával Kisinyovba.

Kisinyovi Chábád-központ

„Hatalmas erőfeszítést igényelt a beteg ellátása. Végül még egy lélegeztetőt is tettünk a számára, és egy külön erre a célra kibérelt lakásban ápoltuk” – mondta a rabbi.

A rabbi erőfeszítései meghozták a gyümölcsüket: nem csak

a beteg férfi került haza, hogy magas felszereltségű izraeli kórházban léphessen a gyógyulás útjára, hanem kézi smurá mácát, különlegesen magas kósersági szintű, kézzel készített őrzött maceszt vásárolhatott, ahogyan azt az áldott emlékü lubavicsi rebbe, Menachem Mendel Schneerson rabbi kérte híveitől.

Moldáviában nagyon magas a koronavírushoz köthető halálesetek száma: a 2,6 milliós országban már négyezer halálesetet regisztráltak. Ezzel az országban egymillió főre vetítve a világon a negyedik legmagasabb a halálozások száma. Az ország ráadásul igen szegény, így az oltási kampányt is csak néhány napja kezdhették meg, majdnem három hónappal azután, hogy Izrael, az Egyesült Államok és az Egyesült Királyság megkezdte a tömeges oltási kampányát.

Úton a macesz-szállítmány

Az Axelrod család és még igen sokan, saját elhatározásukból zárják karanténba magukat, nehogy megfertőződjenek a vírustól, ami – a statisztikák szerint – az ország lakosságának túlnyomó többségét megfertőzte már. Ez azt is jelenti, hogy nyilvános széder estéket valószínűleg nem tarthatnak majd, viszont minden eddiginél fontosabb, hogy a zsidó családok maceszt kapjanak.

Macesz a kommunizmus idején

Az egykori vasfüggöny keleti felén levő országokban sokszor az étel volt az egyetlen elérhető, vagy legfontosabb kapocs a zsidósággal. „A kommunizmus miatt nagyon kötődnek az emberek a maceszhez. Úgy tűnik, hogy mindenkinek, aki a kommunizmusban élt, van egy története arról, hogy hogyan szereztek maceszt – sorban álltak egy titkos pékség előtt, vagy kaptak egy csomagot a barátaiktól.” Abban az időszakban, amikor a kommunista hatóságok megakadályozták a vallásgyakorlást, különösen a zsidók vallásgyakorlását, „a macesz könnyű kapcsolatot jelentett a zsidósághoz. Csak egy darab kenyér volt. Nem kellett megkockáztatni, hogy elmenjenek a zsinagógába vagy valamilyen vallásos szertartást tartsanak.”

Axelrod rabbi elmondta, hogy ennek a hatása a mai napig tart. A moldovai zsidók sokkal inkább ünneplik a Peszáchot, mint Jom kipurt, az engesztelés napját, a zsidó év legszentebb napját. „Izraelből érkezve meglepődtem, hogy Peszáchkor több zsidó megy el a zsinagógába, mint Jom kipurkor. De ez hozzátartozik ennek az országnak a szájszavak történelméhez.”

Magyar Érdemrendet kapott Köves Slomó

Március 15-én adták át a Kosuth- és Széchenyi-díjakat, a miniszteri elismeréseket, valamint a Magyar Érdemrend kitüntetésekét is. Idén a díjazottak között volt Köves Slomó rabbi is: a Magyar Érdemrend középkeresztjének polgári tagozatával tüntették ki az EMIH vezető rabbiját „a zsidó identitást hitelesen képviselő egyházvezetői szolgálata, valamint a magyarországi zsidó kulturális és közélet megújításában betöltött kimagasló szerepe elismeréseként”.

Gratulálunk a kitüntetéshez!

NAPRÓL NAPRA

Haszid tanítások a Rebbétől

Sorozatunkban egy-egy rövid tanítást adunk közre a lubavicsi Rebbe, Menachem Mendel Schneerson *Hájom jom* (Napról napra) című könyvéből. A rövid tanításokról a Virtuális Bét Midrás programunk keretében Megyeri Jonatán tart előadást minden nap 20 órától.

Ádár 27.

Az ötödik Rebbe, a Rebbe Rásáb azt mondta: „Az igazság mindig a középút”. Ha az ember túlságosan jobbra hajlik, túlzóan szigorú magával és olyan hibákat, bűnöket talál, melyek nem egyeztethetők össze az igazsággal, vagy ha túlságosan balra hajlik és túlzóan megengedő, elfedi hibáit vagy engedékeny az istenszolgálat által megköveteltekkel szemben pusztán önimádatból, mindkettő helytelen.

A macesz-szállítmány és a kisinyovi Chábád-központ

Hetiszakaszk

Ki és miért hozzon áldozatot?

Szakaszunk – *Vájikrá* (3Mózes 1:1-5:26.) – Mózes harmadik könyvének (Leviticus) első része az áldozati renddel foglalkozik.

Felsorolja a különböző áldozatokat, ki hozza őket és miért. Lényegük a vétkes ember bűnbánata és vezeklése.

Zsidó híradó

Peszáchi előkészületek és amerikai haszidok az új Egységben

Mi kerül a peszáchi szédertálra és miért? Hányféle a *chároszetet* (*chárojszesz*) készítenek a zsidók világszerte és hogy lehet, hogy éppen egy édes étellel emlékszünk az elnyomásra? Az *Egység* most megjelent, 140. számában az ismét otthon töltött Peszáchra készülődünk.

A szabadság ünnepe mellett a szabadság földjére is ellátogatunk: mit várhatnak a zsidók és Izrael Joe Bidentől, az Egyesült Államok új elnökétől? *Naftali és Chana Deutsch* összeállításában bemutatkoznak az echte amerikai haszidok is, és kiderül, milyen egy steti Amerikában.

Dombi Gábor háromrészes mikve-tanulmányának második részével folytatjuk a rituális fürdőket bemutató sorozatunkat. Többek között azt is megtudjuk, hogyan alakult át a mikvehasználat az idő előrehaladtával

Oberlander Báruch rabbi írásából kiderül, hogyan viszonyul a háláchá az oltá-

si rendhez, mik a sorbanállás szabályai és van-e a zsidó vallásjognak útmutatása arra, hogy kikerülhetjük-e a sort, ha be akarjuk oltatni magunkat. Szabad-e előre furakodni az oltási sorban?

Tuna Judit a formálódó óbudai női központ kulisszatitkainak eredt a nyomába: *Kalderon Cháná Rivkával* készült interjúja nemcsak a központ vezetőjét, de a már megvalósult divatüzletet is bemutatja.

A só jelentése a spiritualitásban

„És alkotta Isten a boltozatot és elválasztotta a vizeket, melyek a boltozat alatt vannak, a vizektől, melyek a boltozat fölött vannak. És úgy lett.” (1Mózes 1:7.)

A zsidó misztika alapműve, a Zohár tanítása szerint ekkor az alsó vizek sírtak, mivel érezték, hogy létüket innentől kezdve a fizikai világban kell folytassák, spirituális gyökerüktől – a felső vizektől – eltávolodva. Sírtak, mert érezték, hogy számukra Istennek az addig tompítatlanul érzett valósága ezután csupán délibábszerű élmény lesz: valami, amire folyamatosan vágyakoznak, de amihez sosem érezhetik magukat igazán közel.

A zsidó misztika mesterei írják, hogy Isten azzal vigasztalta az alsó vizeket, hogy megígérte nekik, ezután is lesz lehetőségük a hozzá való kapcsolódásra, mégpedig a zsidók által, a Szentélyben bemutatott áldozatok részeként.

Hetiszakaszkunkban olvassuk: „És minden ételáldozatodat sóval sózd meg.” (3Mózes 2:13.)

Az áldozati állatokon lévő só a tengervíz szimbolizálja, más szóval az alsó vizeket, amik az áldozat részeként spirituálisan fel-

emelkednek, s újra egyesülnek mennyei párjukkal, a felső vizekkel. Így teljesedik be az ígélet, amit Isten az alsó vizeknek tett.

A Tóra tanítja, hogy a só tulajdonképpen az alsó vizek vágyódásának állít emléket, s az általános is szimbolizálja a vágyódást, amit minden egyes fizikai létező érez valahol mélyen a Teremtő irányába.

Utóbbiban rejlik az áldozatokon bemutatandó só parancsolatának az üzenete. A Tóra szerint nem elég az áldozatot csupán bemutatni: annak kivitelezésekor az Isten iránti vágyódás kell, hogy lobogjon a lelkünkben, máskülönben csupán megszokássá, sótlan rituálévá silányul a cselekedet.

Az életnek is ez adja a sóját. Az lelkünkben szüntelenül ott lapuló, Isten iránti vágyódás felébresztésével, ami a hozzá való közelségnek (*kirbá*) és a felé meghozott áldozatnak (*korbán*) egyaránt az első lépése.

Kovács Jichak rabbinövendék cikke *Menachem Feldman* rabbi írása [Torát Menachem 10. kötet 124. oldal] nyomán

Imaidők a következő hétre (március 20–26.)

AZ ISTENTISZTELETEKEN MASZK VISELÉSE KÖTELEZŐ!

Talmud Egylet – Sász Chevra Zsinagóga

(VI., Vasvári Pál u. 5.)

Szombat: 9.15 Reggeli ima, majd süteményes *Kidus*; 12.23 Délutáni ima

Vasárnap-péntek: 8.00 Reggeli ima, 17.45 Délutáni ima a Keren Orban

A KIJÁRÁSI KORLÁTOZÁS MIATT ÚJ IDŐPONT:

Péntek: 17.00 *Kérdések és dilemmák a heti-szakaszban* (Szabó György Menáchem előadása); 18.00 *Minchá* délutáni ima; *Kábálát Sábát*, majd süteményes *Kidus*; 19.00 *Midrásai történetek a hetiszakaszkhoz* (Oberlander Báruch rabbi előadása)

Óbudai Zsinagóga (III., Lajos utca 163.)

Szombat: 9.15 Hetiszakaszk a kabbala tükrében 10.00 Reggeli ima, majd *Kidus*

Hétfő-péntek (munkanapokon): 6.30 Reggeli ima

Péntek: 17.30 Tanulás 18.00 *Kábálát Sábát*, majd *Kidus*

Budavári Zsinagóga (I., Táncsics M. u. 26.)

Szombat: 9.15 Reggeli tanulás (zsidó misztika) 10.00 Reggeli ima

Péntek: 16.30 Szombatfogadás

Cháj Galéria (Szentendre, Pátriárka u. 6.)

Szombat: 9.30 Reggeli tanulás (zsidó misztika) 10.00 Reggeli ima, majd *Kidus*

Péntek: 18.30 *Kábálát Sábát*, majd *Kidus*

Velem és a Rebbével történt És mi a helyzet a kínaiakkal?

Brooklynban születtem és nevelkedtem. Állami iskolába és egyetemre jártam. 1965-ben kaptam meg a mérnöki diplomámat. Ezt követően az egészségügyben dolgoztam két éven keresztül, és ezzel eleget tettem a katonai sor-kötelezettségemnek. Ezután már teljesen szabad voltam.

Az első utam Izraelbe vezetett, ahol egy kibucban dolgoztam, majd Kfár Chábádban tanultam egy jesivában. Hazatértem után a brooklyni Hadar Hatorah jesivába iratkoztam be, mely a lubavicsi mozgalomhoz tartozik és ahol olyan fiatalok tanulnak, akik nem vallásos családban nőttek fel.

1970 decemberében, a 28. születésnapom alkalmából személyesen fogadott a Rebbe. A találkozó előtt egy hosszú levelet írtam neki, melyben feltártam előtte a kétségeimet az ortodox zsidó életvitellel kapcsolatban.

A Rebbe melegen fogadott és kérdéseket tett fel a személyemmel kapcsolatban. Miután feleltem, megemlíttem neki a levélben leírt kétségeimet. Megkérdejeleztem, hogy valóban a zsidóság képviselné az igazságot. Válaszában a Rebbe elmondta, hogy a zsidóság az egyetlen nép, mely az ókortól kezdve egészen napjainkig fennmaradt. Már hallottam ezt a magyarázatot, de akkor is felmerült bennem a kérdés: és mi a helyzet a kínaiakkal? Érdekeltnél, hogy mit gondol erről a Rebbe, de nem volt merzem félbeszakítani.

Valójában nem is volt erre szükség, mert mintha olvasott volna a gondolataimban, így folytatta: „A kínaiakkal kapcsolatban: nekik mindig is volt saját

országuk, és sohasem kellett menekülniük vagy üldöztetést szenvedniük”. Hozzátette azt is, hogy Konfuciusz idejében radikálisan megváltoztatták a szemléletüket. A zsidók azonban év-

nyár végén azonban anyám szív-rohamot kapott. Amíg az intenzív osztályon ápolták, azon gondolkodtam, hogy mit tehetnék azért, hogy anyám elégedettebb legyen az étellel és velem. Nem

sek árán, de sikerült „A” minősítést szerezni év végére, a fél-évi gyenge eredményem dacára. Minden bizonnyal a Rebbe áldása segített elérni ezt az eredményt.

1973-ban lediplomáztam, majd San Franciscóba költöztem, ahol találkoztam a menyasszonnyal. Az esküvő előtt a Rebbe áldását kértem. Azt felelte, hogy csak abban az esetben áld meg minket, ha elkötelezzük magunkat a vallásos életvitel mellett.

Ez így is történt. Kaliforniában telepedtünk le egy lubavicsi közösség közelében, és ortodox zsidóként éltünk. Ekkor merült fel, hogy Izraelbe települjünk át és egy vallásos kibucban kezdjünk új életet. A feleségem, Dina Leah levelet írt a Rebbének és a tanácsát kérte ez ügyben. A válasz így szólt: „Önöknek lehetőségük van arra, hogy terjeszték és erősítsék a zsidóságot a környezetükben, élő példaként szolgálva másoknak. Ha a világ másik felére költöznének, akkor a beilleszkedésre kellene fordítaniuk az energiájuk javát. Az Örökkévaló, akinek jóakarató gondviselése minden egyes személyre kiterjed, vezesse Önöket egy olyan útra, mely mind fizikailag, mind szellemileg kedvező, és kívánom, hogy a helyes döntést hozzák meg”.

Yosef Shandling

**Yosef Shandling nyugalmazott mérnök,
a Monseyban működő Chábád közösség tagja.
Az interjú 2018 júliusában készült.**

ezredekén keresztül folyamatosan ragaszkodtak a hitükhöz, annak ellenére, hogy száműzetésbe kényszerültek.

Azzal kapcsolatban, hogy bár az ortodox előírásoknak megfelelően élek, de sok minden nem értek egyet, a Rebbe azt javasolta, hogy ne változtassak drasztikusan a szokásaimon. Szekuláris nézőpontból ugyanis semmi károm nem származik abból, ha továbbra is a Tóra előírásait követem. Ha azonban felhagyok a vallásos életvitellel, miközben még nem döntöttem el, hogy valójában hogyan is szeretnék élni, azzal súlyos károkat okozhatok magamnak. A legjobb tehát, ha minden marad ugyanúgy, mint korábban.

Megfogadtam a Rebbe tanácsát, és a jesivában maradtam. A

örült annak, hogy jesivában tanulok, mert nagyon másképpen látta a világot, mint én. Ezért beiratkoztam egy mesterszakos képzésre az egyetemen, a jesivában pedig csak részidőben folytattam a tanulást. A sok jesivában töltött év után igazi sokként hatott rám a visszatérés a szekuláris világba. Nem ment a tanulás, és az első vizsgaidőszakom rendkívül gyengén sikerült. Ismét a Rebbéhez fordultam és azt kérdeztem tőle, hogy felhagyjak-e az egyetemi tanulmányaimmal. Ő azt felelte, hogy mindent meg kell tennem, hogy jó jegyeket szerezzek. Azt tanácsolta, hogy szerezzem meg a diplomát és keressék egy munkahelyet.

A Rebbe útmutatásából erőt merítve belevetettem magam a tanulásba és óriási erőfeszíté-

EMIH

19:00

Oberlander Báruach

Vasárnap: Modell szeder praktikus és kabbalisztikus magyarázatokkal
Hétfő: Zohár, a Ragyogás Könyve, a zsidó misztika alapműve (36)
Kedd: Hászid történetek és mesék (46)
Szerda: Kérdezd a rabbit! (47)
Csütörtök: Hetiszakasz a kabbala tükrében:
Az egyiptomi kivonulás örök jelentősége / Choméc kutatás előben

20:00

Megeri Jonatán

A zsidó filozófia alapjai

21:00

Faith Aser

Kedd: Zsidó misztika
Csütörtök: Zsidó vallásjog

A zsidó.com
Facebook-oldalán
élőben

Facebook Tanház

VIRTUÁLIS BÉT MIDRÁS

11 Shares 1.7K Views

Kóser konyha Chároszet az Ibériai- félszigetről

A széderasztal egyik fontos „szereplője” a *chároszet*. A malterre emlékeztető édes egyveleget más és más módon készítik el a világ különböző pontjain. Az *Egység* magazin 140. számában megismerkedhetünk a *chajrszesz* szimbolikájával és néhány különleges recepttel is.

2-2 alma és körte
meghámozva és finomra
aprítva;
fél-fél pohár: mandula,
törökmogyoró, dió,
pisztácia, mazsola,
felaprított datolya és füge;
¼ kk. őrölt szegfűszeg;
½ kk. őrölt gyömbér;
1-1 kk. őrölt fahéj
és reszelt citromhéj;
½ pohár vörösbor

A dióféléket géppel felaprítjuk, hozzáadjuk a felaprított fügét, datolyát, a mazsolát, valamint a bort. Rövid ideig keverjük, hogy összeálljon. Hozzáadjuk az almát, a körtét és a fűszereket, és alaposan összekeverjük.

Kérdezd a rabbit!

Nagytakarítás vs *bödikát chomé*c: melyikre miért van szükség?

Az alábbiakban egy közkeletű tévedést szeretnék tisztázni azzal kapcsolatban, hogy van-e kapcsolat vagy különbség a peszáchi takarítás és a *chomé*c felkutatása között.

Egyik oldalról minden zsidó házban már több héttel Peszách előtt nagyon komoly takarítás folyik, és ahogy a *Sulchán áruch* (RSZ 442:30.) írja, hogy a „zsidók szent életűek (*Jiszráél kdosim*)” és sokkal többet takarítanak, mint ami háláchikusan kötelező lenne. Másik oldalról a Peszáchot megelőző estén teljesítjük a talmudi bölcsek által előírt (*Pszáchim* 2a.; SÁ OC 431:1.) *chomé*c kutatási szertartást, a *bödikát*.

Kérdés, hogy mi értelme van az ünnep előtt 24 órával átkutatni egy olyan lakást, amit hetek óta takarítanak.

Ezt a kérdést elsőként Rábénu Mordecháj bár Hilél Áskenázi (1250?–1298), a híres középkori tudós (aki sajnos mártírhálalt halt egy német pogrom során) *Mordecháj* című könyvében (*Pszáchim* 535–536. fejezet) tette fel, és két választ is adott rá.

Első válaszában a Jeruzsálemi Talmudra (*Pszáchim* 1:1.) hivatkozik, amely azt az alapelvet fekteti le, hogy a bölcsek nem tettek különbséget ház és ház között. Vagyis a törvény előtt mindenki egyenlő, nem lehet különbséget tenni a rendesen kitakarított és a nem rendesen kitakarított ház között, ha az az előírás, hogy kutatni kell, akkor kutatni kell (lásd még SÁ RSZ 433:7.).

Felmerül azonban a lehetőség, hogy az ember gyors és felületes *bödikát* fog csinálni, épp

csak annyit, hogy ne lehessen azt mondani, nem kutatott a *chomé*c után (lásd *Trumát hádásen* responsum 1. kötet 133. fejezet). Erre ad egy másik magyarázatot is a Mordecháj, hogy azért kell a takarítás után kutatni, mert talán lyukakban vagy résekben maradtak *chomé*c (SÁ RSZ uo. 39.).

És valóban, a középkorban, amikor nem voltak modern burkolóelemek, a fából, kőből vagy vályogból rakott falak és a padló, ami legtöbbször a csupasz föld volt, tele voltak lyukakkal és repedésekkel. Azonban a mi parkettával és csempével burkolt, tapétázott vagy festett falú otthonainkban nem kell ilyentől tartani – akkor talán nem is kell *bödikát chomé*cot csinálnunk? A válasz erre, hogy a rést és a lyukat nem szó szerint kell csak értelmezni, hanem arra kell gondolni, hogy a nagytakarítás ellenére is maradhatott *chomé*c valahol, pl. a borosüvegek között felejtett whisky, a porszívó zsákjában felejtett morzsák stb. – vagyis előfordulhat mindig, hogy valami esetleg elkerülte a figyelmünket (*Morijá* folyóirat 433–435. szám 292–295. oldal; lásd még *Émek háláchá* responsum 128. fejezet; *Ésel Ávrahám* 433:1.; *Dáát Torá* 433:2.).

Azonban nagyban hat a takarítás a kutatás jellegére. Ugyanis azt a helyiséget, ahol nem volt takarítás, nagyon alaposan át kell kutatni: minden egyes bútor mögött, alatt stb. meg kell vizsgálni, akkor is, ha ez a munka az egész éjszakát kitölti (*Hálíchot Slomo* – *Peszách* 5. fejezet *Dvár háláchá* 3.). Ahol már megtörtént a nagytakarítás, ott lehet arra hagyat-

kozni és gyorsabban kutatni, olyan helyekre koncentrálva, ahol talán nem volt kitakarítva (*Sáaré tsuvá* 433:12.; *Hálíchot Slomo* uo. főszöveg 1.; *Nité Gávriél* – *Peszách* 1. kötet 7:10.; lásd még *Ocár minhágé Chábád* – *Peszách* 87. oldal). Ennek ellenére a *bödiká* nem a nagytakarítás ellenőrzése: nincs okunk azt feltételezni, hogy a takarítás nem volt alapos. Inkább kiegészítője, lezárása a takarításnak, amikor megbizonyosodunk róla, hogy valóban mindenre gondoltunk, és utoljára megnézzük azokat a helyeket is, amik sokszor elkerültek az ember figyelmét. Hiszen nem csak ilyenkor, de még Peszách alatt is előfordul néha, hogy *chomé*c kerül elő valahonnan (*Morijá* és *Hálíchot Slomo* uo.).

A Peszách előtti nagytakarítás tehát nagyon fontos, hogy mindenképpen megszabaduljunk a legkisebb mennyiségű *chomé*c-től is. Ezek után pedig még mindig kötelező végigkutatni az egész házat a Peszáchot megelőző este (idén ezt nem lehet, hiszen az péntek este lenne, így egy nappal korábban kell megejteni), figyelve arra, hogy minden ki legyen takarítva, és nem maradjanak „lyukak és rések”, ahol megbújik egy kis *chomé*c.

Közben pedig imádkozunk az Örökkévalóhoz, hogy sikerrel járjunk, mert a Kabbala szerint (lásd *Misnát chászidim*, *Mászchet niszán* 3:4.), akinek sikerül teljesítenie, hogy ne legyen *chomé*c a birtokában, arról azt írja: „biztosítva van, hogy egész évben nem fog vétkezni” (*Báér hétév* 447:1.).

Oberlander Báruch

Gut Sábesz – megjelenik hetente

Kiadja a Chabad-Lubavics – Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület / Published weekly by Chabad-Lubavitch – The Jewish Heritage Center of Hungary
1052 Budapest, Károly körút 20.

Telefon: +36-1-268-0183
www.zsido.com / info@zsido.com
Felelős kiadó: Oberlander Báruch rabbi
Főszerkesztő: Steiner Zsófia

A kiadvány szent szövegek részleteit és magyarázatait tartalmazza. Kérjük, ne dobja el!

Munkatársak: Cseh Viktor, Dénes Anna,
Kovács Jichák, Molnár Zsófia
Nyomdai előkészítés: Juhász Valéria
ISSN 1416-4604